

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De illa specie superbix, qua quis credit se habere bona sua à Deo sed tantum pro meritis suis. Cap. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46161)

bona sua à Deo recognosceret, ipse de iniuriis sibi illatis se nõ vindicaret, sed expectaret, q̄ dominus suus sibi iustitiam faceret, Prouer. 20. Ne dicas, Reddam malum pro malo; sed expecta Dominum, & liberabit te, à labore scilicet vindicandi, & à debito gehennæ, quo te obligas vindicando. ¶ Item quo Deũ solum omnium bonorum suorum dominum recognosceret, tantum eius iudicium formidaret. Non enim timenda est sententia à non suo iudice lata. Sic nec iudicia hominum sunt timenda. 1. ad Cor. 4. Mihi pro minimo est, vt à vobis iudicer. Deinde subditur, Qui autem me iudicat, Dominus est. Item Deo tanquam domino nõ hominibus placere studeret. Apostolus ad Galat. 1. Si hominibus placet, Christi seruus non essem. Figuram verò illorum qui sibi attribuunt bona sua, tenent illi qui volebant Ioannem vocare nomine patris sui. Figuram vero illorum, qui bona sua Deo attribuunt, tenet Elizabeth, quæ ait: Nequaquam, sed vocabitur Ioannes. Et merito Ioannes, id est, gratia, vocatur, qui natus est de sterili secundum naturam. Sic bonũ opus gratiæ Dei debet attribui, cum anima ex se sterilis sit: nec habeat nisi ex Deo q̄ bona agat. Psal. Qui habitare facit sterilem in domo matrem filiorum latentem.

De illa specie superbiæ, qua quis credit se habere bona sua à Deo, sed tantum pro meritis suis.

CAPVT II.

Sequitur de illa specie superbiæ, qua quis credit habere pro meritis suis bona, quæ à Deo habet. Ad cuius vitij detestationem, primo facit hoc, q̄ vitium illud contrarium est gratiæ Dei, & quodammodo euacuat eam. Si enim dantur hominibus bona pro meritis eorum, quæ gratia Dei erit? Sicut si paterfamilias soluat operario operationem quam ipse meruit, in hoc nullam gratiam ei facit. ¶ Secundo, q̄ liberalissimum largitorem reputat venditorem, dum ea quæ dominus ei dat, credit se pro meritis emere, in quo Deo magnam contumeliã facit. ¶ Tertio facit ad detestationem huius vitij hoc, q̄ vitium illud omnino obstruit hominij fontem misericordiæ. Si enim laborantes hoc vitio perant aliquid sibi dari à Domino, merito dicunt eis dominus, Ite potius ad vendentes, & emite vobis: sicut dicunt virgines prudentes fatuis, Mat. 25. ¶ Quarto facit ad detestationem huius peccati magna fatuitas quæ comitatur hoc vitium. ¶ Multiplici verò ratione potest ostendi fatuus qui hoc vitio laborat. ¶ Primo, quia quantumcũque conetur homo, tamen non sufficit soluere, quod Deo debet. Vnde Bern. in lib. de

diligendo Deo. Si totū me debeo pro me facto, quid addam pro me reſecto? Nec enim tam facile reſectus, quā factus. Si quid non ſolum de me, ſed etiam de quocunq; quod factū eſt, ſcriptū eſt, Dixit & facta ſunt. At verò in reſciendo, & dixit multa, & geſſit mira, & pertulit dura: nec tantū dura, ſed etiā indigna. In primo opere me dedit, in ſecundo ſe. Et vbi ſe dedit, me mihi reddidit. Datus ergo & redditus me pro me debeo, & bis me debeo, quòd Deo retribuā pro ſe? Nam etiā ſi me milieſies reſpedere poſſem, quid ſum ego ad dominum? quanta ergo fatuus eſt, q̄ homo credat pro meritis ſuis bona ſua habere, cum non ſufficiat ſoluere Deo, quod debet? Solutio enim debiti recipientem non obligat, ſed debitorem abſoluit. ¶ Secūdo poteſt oſtendi fatuus qui bona ſua credit habere pro meritis, quia bene operando facit ipſe propriā vtilitatē, & non Dei. Deus enim bonorum noſtrorū non eget. Luc. 17. Cū feceritis omnia quæ præcepta ſunt vobis, dicite, Serui inuiles ſumus, quod debuimus facere, fecimus. In quo verbo innuuntur nobis duæ dictæ rationes: ſcilicet q̄ bene operādo ſoluimus quod debemus, & q̄ Deo inuiles ſumus, vel ad minus reputare debemus: vnde timere debemus quaſi ſerui inuiles, illā ſententiā domini Mat. 25. Inuileſ ſerui proiicite illum in tenebras exteriores. Quid ergo debetur homini ex hoc, quòd propriā vtilitatē facit? ¶ Tertio poteſt oſtendi fatuus per hoc, quòd ipſe nihil dat Deo, niſi prius hoc Deus dederit illi. Vnde dominus Iob 41. Quis dedit mihi vt redderet ei? Et Dauid ad dominum 1. Paralipo. vlti. Quæ de manu tua ſuſcepimus, dedimus tibi. Et Eſaiæ 26. Omnia opera noſtra operatus es in nobis domine. Et Aug. Domine, ſuperſogatur tibi, vt debeas, & quis habet quicquam niſi tuū? Reddis debita nulli debens, dans debita nihil perdens. Et Bern. Non ſunt talia merita, vt propterea vita æterna debeat ex iure, vt Deus eis iniuriam faceret, niſi eam donaret. Nam vt taceā, q̄ multā Dei ſint dona, & ita homo magis propter ipſa debitor eſt domini, quā Deus homini, quid ſunt omnia merita ad tantam gloriam? Non enim ſunt condignæ, &c. ¶ Quarto, quia opera bona noſtra ex ſe ſunt velut moneta abſque argento. Gratia enim Dei valor eſt in operibus: ſine ea ſunt opera velut falſa moneta, qua nihil poteſt emi ab eo qui falſitatem illam agnoſcit. ¶ Quinto, fatuus eſt talis, quia in oculis noſtris frequēter videtur merita, quæ in oculis Dei ſunt demerita. Iob 4. Ecce qui ſeruiūt ei nō ſunt ſtabiles, & in angelis ſuis reperit prauitatē. Quanto magis hi qui habitant domos luteas, &c. & Eſa. 44. Facti ſumus vt immūdi omnes nos, vnde

unde quasi pannus menstruata: vniuersa: iustitia: nostra. Gregorius: Sape iustitia nostra ad examen iustitia: diuina: deducta iniustitia est, & sordes in conspectu iudicis, quod fulget in estimatione operantis. Nullus ergo de suis meritis confidat. non modicum valet ad meritum, scire quod non sufficiant merita. Bernardus: Exaggera quantum vis merita, & extolle sudores, melior est misericordia Domini super vitas. Idem: Meum meritum est, misericordia Domini. Idem: Vapulem sane ut male operans, si forte immerita verbera computentur, forte miserebitur flagellato, qui in me non inuenit meritum quod remuneret. Idem: Nemo se seducat, quia si bene cogitare voluerit, inueniet proculdubio, quia nec cum decem millibus possit occurrere ei qui cum viginti millibus ad se venit. Et est sumptum de Luca 14. Idem: Spiritus sanctus illos quos replerit & spiritu feruere, & veritate agnoscere facit: quia sola misericordia est quae homines prauehit & perducat. Et subdit: Multum sibi de hac misericordia vndique attraxerat David cum diceret: Misericordia eius prauehit me, & misericordia tua subsequetur me, & misericordia tua magna est super me, & misericordia tua ante oculos meos est: & qui corripit me in misericordia, & in miseratione, & Deus meus & misericordia mea.

De superbia qua quis credit se habere quod non habet.

PARS III.

Sequitur de tertia specie superbiae pertinente ad intellectum, quae est quando quis credit se habere bonum quod non habet, ad cuius vitij derestationem. ¶ Primo potest valere comeditio eius contrarij. Vnde Bernardus. Magna & rara virtus profectio est, mirabile te apparere, & contemptibilem reputare. Ego ceteris virtutibus mirabilius hoc iudico. Sic econtrario dici potest, quod valde magni vitium est, te miserabilem apparere, & laudabilem reputare. Hoc ceteris vitiis mirabilius iudicandum est. ¶ Secundo, maledictionem imprecatur Esaias laborantibus hoc vitio, Esaias 5. Vae qui sapientes estis in oculis vestris. ¶ Tertio, quia hoc vitium impedit hominem a gratia. Prouer. 26. Vidisti hominem sapientem sibi videri, magis illo spem habebit insipiens. ¶ Est autem triplex ratio, quod hoc vitium impedimentum sit Dei gratiae. ¶ Prima est, quod laborans hoc vitio, gratiam Dei non petit, cum credit se eam habere: & quia non petit, ideo non accipit Seneca. Ideo imitari non volumus, quia nos optimos credimus. ¶ Secunda, quia tali non libenter dominus dat gratiam suam, quia scit quod non esset gratus, cum ipse iam credat eam habere: & sic quasi perderet dominus gratiam suam, &